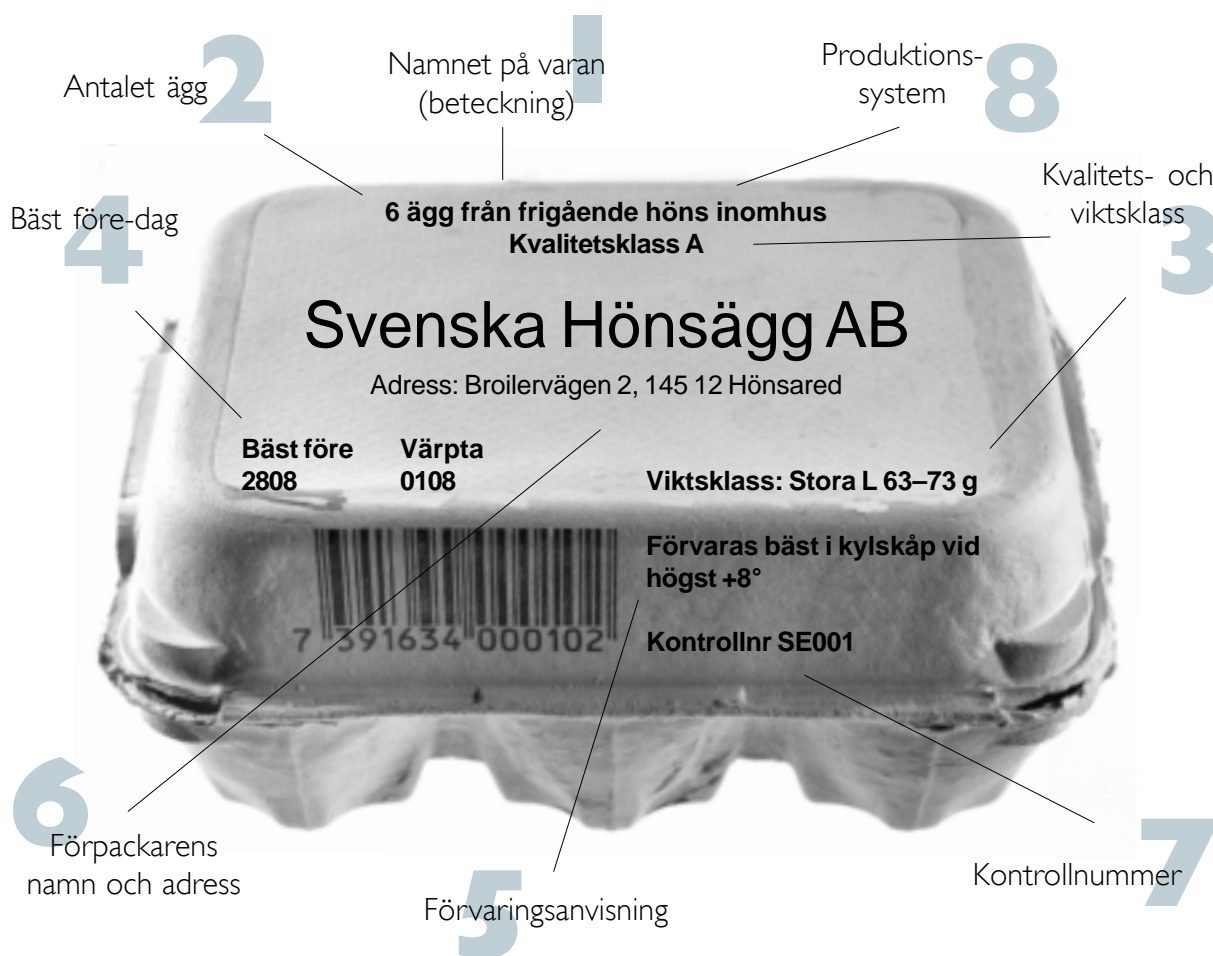

Märkning av hönsägg

De viktigaste reglerna från och med 1 januari 1998; gäller från 1 juli 2007

Obligatoriska uppgifter

Förpackning med ägg *ska* märkas med:

- 1 namnet på varan (beteckning)
- 2 antalet förpackade ägg
- 3 kvalitets- och viktsklass, uppgift om eventuell tvättning
- 4 bäst före-dag
- 5 förvaringsanvisning
- 6 namn eller firmanamn eller varumärke samt adress till packeriet eller den som låtit förpacka äggen
- 7 förpackningsanläggningens kontrollnummer
- 8 produktionssystem och förklaring av producentkoden

Äggen *ska* märkas med:

- 8 producentkod

Frivilliga uppgifter

Förpackning med ägg *får* märkas med:

- 9 detaljistlednings- och lagerkontrollkoder
- 10 ett eller flera datum som ger konsumenten ytterligare upplysningar
- 11 uppgift om särskilda lagringsförhållanden
- 12 reklam
- 13 nettovikt
- 14 ursprung
- 15 foder

Äggen *får* märkas med frivilliga uppgifter, se sidan 7.

Sammanfattning av de viktigaste märkningsreglerna

Ansvar för att märkningen är rätt

Varje led som säljer ägg ansvarar för att märkningen är korrekt. Förpackaren är den som bäst känner till livsmedlet och som i första hand bär ansvaret. Även person i senare led är ansvarig – särskilt om denne misstänker felaktig märkning. Då bör märkningen kontrolleras i samråd med förpackaren före saluhållandet. Vissa av reglerna om märkning gäller inte osorterade ägg som producenten säljer på det egna hönseriet, vid torgförsäljning (med undantag för auktionsmarknad) eller vid dörrförsäljning direkt till konsument för dennes egna bruk. Bäst före-datum för sådana ägg måste dock alltid anges, antingen på en etikett eller på ett anslag vid försäljningen. Vid torgförsäljning ska dessutom sådana ägg förses med producentkod om producenten har fler än 50 höns. För producenter med högst 50 höns räcker det med att ange namn och adress på försäljningsplatsen.

Tydligt och lättbegripligt, får inte vilseleda

Märkningen av en förpackning med ägg måste vara tydlig och lätt för konsumenten att förstå. Den får inte döljas av en prislapp eller vara skriven med för liten text. Märkningen får inte vilseleda konsumenten. Märkningen görs på förpackningen, men kan/ska i särskilda fall också stämpas på ägget.

Språk

Märkningen ska enligt huvudregeln vara på svenska. I vissa fall kan andra språk accepteras, men endast om märkningen ändå kan förstås av en konsument som bara kan svenska.

Omförpackning

Endast godkända äggpackerier får packa om redan förpackade ägg. En detaljist får t ex inte packa lösviktsägg i påsar eller packa upp små äggförpackningar för att sälja äggen i lös vikt.

Obligatoriska uppgifter

1

Beteckning

Ägg eller hönsägg. Med ägg menas hönsägg med skal, lämpliga för direkt konsumtion. Äggen får t ex inte vara knäckta, ruvade eller tillagade. Även andra ägg än hönsägg får säljas. För sådana ägg gäller allmänna märkningsbestämmelser (se LIVSFS 2004:27).

3

Kvalitets- och viktklass

De *kvalitetsklasser* som saluhålls till konsument är extra A och A. Indelningen i klasser grundar sig på hur färska äggen är, om de är tvättade eller ej, om de hållits vid temperatur under +5°C samt om de konserverats på något sätt.

Ägg får betecknas som ”extra A” upp till nionde dagen efter värpning. Genom att genomlysa äggen och mäta luftblåsans storlek, utseende hos äggvita och äggula och förekomst av sprickor i skalet klassificeras äggen antingen som klass A eller B. Klass A-ägg får inte ha förvarats vid temperatur under +5°C eller ha konserverats. Tvättade ägg ska uppfylla samma kvalitetskriterier som ägg av klass A. Klass B-ägg får endast säljas till industrin.

Märkningen för klass A-ägg med bokstaven A kan ingå i olika kombinationer, som ”klass A”, ”färska klass A”. För tvättade ägg ska beteckningen ”tvättade ägg” anges på förpackningen, tillsammans med ”klass A”. För ägg av klass B kan bokstaven B förekomma i en cirkel.

Ägg av klass A ska vara klassificerade efter vikt. De viktklasser som får förekomma är:

- XL – mycket stora, 73 g eller mer
- L – stora, 63 till 73 g
- M – medelstora, 53 till 63 g
- S – små, under 53 g

Viktklasserna anges med respektive bokstäver eller beteckningar eller med en kombination av båda, som får kompletteras med uppgift om motsvarande viktintervall.

4

Bäst före-dag

Bäst före-dag är den dag fram till vilken ägg, som förvarats på lämpligt sätt, har kvar de särskilda egenskaper som normalt förknippas med ägg av den kvalitetsklassen. Bäst före-dag, undantaget extra A, får inte vara senare än 28 dagar efter värpning. Äggen måste dock ha levererats till konsumenten inom högst 21 dagar från värpning. Äggen får inte saluhållas senare än sju dagar före bäst före-dagen. Det är inte tillåtet att märka om äggen med ett senare bäst före-datum. Datumuppgiften ska anges i ordningen: dag, månad. År är frivilligt att ange. Se punkt 10 för en översikt av hur bäst före-dagen förhåller sig till övriga tidsangivelser.

5**Förvaringsanvisning**

Det ska finnas en text som rekommenderar konsumenten hur ägg lämpligast förvaras efter inköpet. Exempel: Förvaras bäst i kylskåp vid högst +8°C.

6**Namn eller firmanamn, alt. varumärke, och adress**

Namn eller firmanamn och adress alternativt telefonnummer till packeriet eller det företag som låtit förpacka äggen ska anges. Namn, firmanamn eller varumärke, som kan vara gemensamt för flera företag, får anges om det inte innehåller formuleringar som ger vilseledande information om t ex kvalitet, färskhet, typ av produktionssystem eller ursprung.

7**Förpackningsanläggningens godkännandenummer**

Förpackningsanläggningar som godkänns av myndigheten ska av denna tilldelas ett godkännandenummer. Landskoden för Sverige är SE och inleder alltid godkännandenumret för svenska anläggningar.

8**Produktionssystem****På ägg**

Det är obligatoriskt att ange produktionssystem på ägg av klass A. Produktionssystemet ska då anges både på ägg och förpackning. Uppgiften på ägget ska bestå av en kod som gör det möjligt att identifiera produktionssystemet, men även medlemsstaten, anläggning som producerat äggen (id-nummer) och, som frivillig uppgift, även kod för stallnummer. Detta nummer är den producentkod, som ska stämpas på varje ägg av antingen äggpackeriet eller producenten. Numret måste vara läsligt, minst 2 mm högt och tryckt med färg som är godkänd för livsmedel. Producent ska registreras och tilldelas ett identitetsnummer för sin anläggning av Livsmedelsverket. För producenter som registreras i Jordbruksverkets värphönsregister sker tilldelning av identitetsnummer automatiskt med utskick från Livsmedelsverket. Övriga producenter måste först kontakta verket för registrering av sin anläggning innan identitetsnummer kan ges. Producenter som säljer osorterade ägg direkt till konsument via marknader omfattas även av kraven på märkning av enskilda ägg. Sådana ägg ska förses med en producentkod om producenten har fler än 50 höns.

Producentkoden kan kompletteras med uppgift om produktionssystem i klartext på ägget. Då ska följande termer användas:

- Frigående (alt. Frig.) ute
- Frigående (alt. Frig.) inne
- Burägg

Stämplade ägg i detaljhandeln kommer alltid från salmonellakontrollerade värphönsbesättningar. Stämpeln innebär därmed en garanti och skapar extra trygghet för konsumenten.

Producentkod

Kod för produktionsmetod

0 = Ekologisk produktion
1 = Frigående utomhus
2 = Frigående inomhus
3 = Burhöns

Kod för stall

Frivillig uppgift
Identifiering av flockar som hålls i olika byggnader i en anläggning.

Kod för medlemsstat

SE = Sverige
FI = Finland
DK = Danmark
osv

Identifiering av anläggning

Unik kod för varje anläggning. Innehåller högst 3 siffror.

På förpackning

Endast termerna nedan får användas på förpackning som innehåller ägg för att ange produktionssystem – med undantag för ekologiska produktionssystem. Beteckningarna får kompletteras med uppgifter som hänvisar till särskilda kännetecken för respektive system. Det kan vara, t ex för systemet med ägg från frigående höns inomhus, att minst en tredjedel av golvytan alltid är täckt med en ströbädd eller att hönorna hållits i inredda burar med vissa egenskaper.

Särskilda regler finns för ekologiskt producerade ägg. Sådan produktion ska också kontrolleras av ett kontrollorgan för ekologisk produktion.

På förpackningen ska, för att ange produktionssystem, stå:

- Ägg från utehöns
- Ägg från frigående höns inomhus
- Ägg från burhöns

För burägg får produktionssystemet kompletteras med beteckningen ”Inredd bur” om kraven för det systemet är uppfyllda. Innebörden av producentkoden ska förklaras på förpackningen. Det kan göras på ovasidan eller insidan av förpackningen.

Frivilliga uppgifter på förpackningen

9

Detaljstlednings- och lagerkontrollkoder

Dessa uppgifter kan få placeras på ut- eller insidan av förpackningen.

10

Ett eller flera datum som ger ytterligare upplysningar

Detta kan vara att t ex ange *förpackningsdag* eller *rekommenderad sista försäljningsdag*. När förpackningsdag anges ska den uttryckas som ”förpackat den” följt av dag och månad.

Den rekommenderade sista försäljningsdagen är en uppgift om det sista datum när äggen får säljas till konsument. Detta datum får inte fastställas till ett datum senare än 21 dagar från värpningsdagen. Datumet ska anges som ”sista försäljningsdag” följt av dag och månad.

Om *värpdagen* anges på förpackningen ska benämningen vara ”värpta den” och följas av dag och månad.

Nedanstående översikt visar hur de olika tidsangivelserna förhåller sig till varandra:

Dag 1	Värpdag
Dag 1–7	Lagring hos äggproducent
Dag 1–9	Förpackningsdag
Dag 2–10	Leveransdag
Dag 2–21	Försäljning i butik
Dag 21	Sista försäljningsdag
Dag 28	Bäst före-dag

11

Uppgifter om särskilda lagringsförhållanden

Det är inget krav att ägg ska hanteras som kylvara i handelsledet om inte förpackaren särskilt anger detta, t ex ”Kylvara: högst +8°C”.

12

Reklam

Kommentarer eller symboler avsedda att främja försäljningen av ägg eller andra varor får användas, under förutsättning att sådan reklam inte vilseleder köparen. Reklamen får anges på in- eller utsidan av förpackningen.

13

Nettovikt

Nettovikt och en enskild viktklass får inte samtidigt anges på förpackningen. Ett specialfall är om ägg av samma kvalitetsklass säljs i små förpackningar i blandade vikter. Detta

får ske under förutsättning att nettovikten anges och orden ”ägg av olika storlek” eller de olika viktklasserna framgår på förpackningarna. Själva förpackningens vikt, etiketter och liknande får inte räknas med i vikten. Nettovikten ska, om den inte anges på förpackningen, alltid anges på följesedlar, så att handelsledet kan beräkna pris och jämförpris för varan.

14

Ursprung

När det geografiska ursprunget till ägg av klass A ägg anges får termer eller symboler användas för att hänvisa till ett speciellt område. Om ursprungsmärkning görs ska den kunna styrkas med särskild dokumentation.

15

Typ av foder

Om man vill märka klass A-ägg med uppgift om vilken typ av foder hönsen har fått ska vissa villkor vara uppfyllda. De berör bland annat fodrets sammansättning och krav på dokumentation hos producent, äggpackeri och foderfirma.

Lösviktsförsäljning

Ett specialfall uppkommer vid lösviktsförsäljning av ägg. Då ska uppgifter enligt punkterna 3 (kvalitets- och viktsklass), 4 (bäst före-datum) och 8 (produktionssystem) framgå på en särskild skylt i anslutning till försäljningen. Där ska även innebörden av producentkoden, som varje ägg ska förses med, förklaras. Ytterligare information får anges enligt punkterna 9–15.

Ytterligare frivilliga uppgifter på äggen

Dessutom får ägg av klass A stämpas med t ex följande uppgifter:

- Datum för minsta hållbarhetstid (bäst före-datum)
- Ett eller flera andra datum som ger konsumenten ytterligare upplysningar
- Kvalitetsklass
- Viktsklass
- Förpackningsanläggningens nummer
- Förpackningsanläggningens namn eller firmabeteckning
- Handelsnamn eller varumärke
- Uppgift om äggens ursprung
- Reklam

Var kan man läsa mer?

- Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden")
- Kommissionens förordning (EG) nr 589/2008 av den 23 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om handelsnormer för ägg
- Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EG) nr 2092/91
- Ändringar till ovanstående förordningar
- Livsmedelsverkets föreskrifter om livsmedelshygien, LIVSFS 2005:20
- Livsmedelsverkets föreskrifter om märkning och presentation av livsmedel, LIVSFS 2004:27
- Branschriktlinjer för äggpackerier (www.svenskaagg.se)

Förordningarna finns tillgängliga på eur-lex.europa.eu/sv/index.htm. Där finns även konsoliderade versioner.

Föreskrifterna kan beställas från Livsmedelsverket per telefon 018-17 55 06, fax 018-17 55 11 eller via verkets webbplats, www.livsmedelsverket.se.

Branschriktlinjerna finns tillgängliga på www.svenskaagg.se.

Vem svarar på frågor?

Frågor om märkningsreglerna för ägg besvaras i första hand av Livsmedelsverkets enhet för inspektion, telefon (vx) 018-17 55 00.

**LIVSMEDELS
VERKET**

Box 622
751 26 UPPSALA
Telefon 018-17 55 00
E-post livsmedelsverket@slv.se
www.livsmedelsverket.se